

therese.gellerstedt@regeringskansliet.se
n.registrator@regeringskansliet.se

N2016/02496/SUBT

Transportstyrelsens förslag om ändrade bemyndiganden för vissa offentligrättsliga avgifter – Utredningsuppdrag TSG 2015-1408

Branschföreningen Tågoperatörerna (BTO) driver frågor av intresse för kommersiella tågoperatörer verksamma i Sverige samt andra kommersiella aktörer i järnvägssektorn. Tågoperatörerna har f n 43 medlemmar, varav 30 bedriver järnvägstrafik och 13 är verksamma som leverantörer eller entreprenörer i järnvägsbranschen. Medlemmarna driver såväl person- som godstrafik på järnväg. Tågoperatörernas verksamhet fokuserar på 3K: högre Kvalitet, Ökad Kapacitet och Förbättrad Konkurrenskraft.

Inledningsvis vill BTO framhålla att stora delar av järnvägsbranschen, inte minst godsoperatörerna, uppvisar pressade marginaler framförallt till följd av hård konkurrens från andra transportslag. Varje kostnadsökning måste därför föras ut direkt till resenärer och godstransportköpare.

Transportstyrelsen har under de senaste åren återkommande remitterat förslag till förändringar i Transportstyrelsens avgiftsföreskrifter. Såvitt avser järnvägsområdet riktar sig dessa avgiftshöjningar till en bransch som å ena sidan är prioriterad inom nationella och internationella måldokument inom exempelvis hållbarhet, klimat och tillgänglighet, men som å andra sidan lever under ett tungt kostnadstryck orsakat av ständigt ökande banavgifter och andra avgifter, pålagor och kostsamma anpassningar till en strid ström av (över-)reglering.

De olika transportmyndigheternas avgiftshöjningar är inte – på övergripande nivå – koordinerade på sätt som skulle kunna förväntas med hänsyn till aktuella klimatmål för transportsektorn.

Ökande avgifter för järnvägsverksamhet och det ökande regleringstrycket minskar järnvägens konkurrenskraft och riskerar att höja biljettpriser och fördyra godstransporter, och i förlängningen driva på försvagningen av ett ur klimathänseende prioriterat trafikslag gentemot andra – ur detta hänseende – mindre attraktiva trafikslag. Den konkreta effekten blir överflyttning av gods *från järnväg till väg*.

Med hänsyn till järnvägsbranschens ovan angivna utmaningar och i ett läge där flera av järnvägsföretagen – framförallt på godssidan – uppvisar underskott år efter år efterlyser vi en analys av avgifters inverkan gå på djupet av marginaleffekter av de föreslagna avgiftsändringarna.

Sverige stoltserar med en av Europas mest avreglerade järnvägsmarknader, helt i linje med politiska ambitioner. Vi utgör ett positivt exempel för stora delar av världen om hur en avreglering kan genomföras, samtidigt som det självfallet finns områden där det återstår en del arbete för att skapa en välfungerande järnvägsmarknad. Hur marknadstillträdet sker i praktiken och den kostnadsbild som möter en ny aktör har särskild betydelse för den avreglerade marknadens funktion. Här är förutsebarhet i regelverk och avgifter den viktigaste aspekten och den måste tas på största allvar, inte minst av den myndighet som har marknadsövervakning som del av sitt uppdrag.

BTO anser att avgiftsstrukturen hos Transportstyrelsen är en viktig komponent för att uppnå en väl fungerande järnvägsmarknad och är ett medel att använda som styrning för att uppnå klimatmålen. Vi välkomnar att regeringen i regleringsbrevet för 2016 till Transportstyrelsen har beviljat att myndighetens ackumulerade underskott för järnvägsverksamheten skrivs av med drygt 44 mkr.

Vi anser att regeringen bör möjliggöra för Transportstyrelsen att i större utsträckning frångå full kostnadstäckning för tillsyn inom järnvägssektorn med hänvisning till trafikslagets prioritering i klimathänseende. Vi föreslår därför att regeringen bemyndigar Transportstyrelsen att ge avgiftslättnader för myndighetens tillsyn inom järnvägssektorn, eller delar därav. BTO står självfallet till förfogande för en dialog om vilka områden som kan bedömas lämpliga för avgiftslättnader.

I övrigt har BTO har inget att invända mot de förslag som lämnats i remissunderlaget.

Stockholm den 31 mars 2017

Björn Westerberg, VD
Branschföreningen Tågoperatörerna

Gustaf Engstrand
Branschföreningen Tågoperatörerna